

Сибелан Форестер

ПОЛОВНА СУДБИНА

ПОЛОВНЕ СУДБИНЕ

Моја пријатељица зазире од половне одеће,
каже, „Ко зна чија се срећа преокренула
у овом комаду? – Не ваља то, као ни
када покупиш новац који нађеш на улици!”
Што је апоен већи, чини се њој,
то је тежи грех
за који тражиш искупљење.

Али ја кажем не:
куповина очисти одећу,
готовина непознатог порекла
добра је за свакога.
Ова сукња је нова попут дана
када је изашла испод машине
мизерно плаћене девојке
од шеснаест година док је зашивала
последње шавове – ако већ мораш
да се секираш чију судбину навлачиш на себе!

А можда ја одувек облачим
туђу судбину, изговарам
речи неког другог –
свуда са собом носим
ознаке које на нешто упозоравају

и биће да сам се исувише навикла
на планете и карте и соц од кафе,
линије на оба моја длана – па чак,
ко би знао, и линије на табанима,
иако су ове ципеле биле нове –
па се питам шта ту запада
од свих тих знакова и остатака
нечијег туђег живота
који рециклирам.

ДЕБЕЛО И ДЛАКАВО

Једном сам волела дебело длакаво чудовиште.

Како сам се само извијала да му приђем и ухватим пољубац,
са каквом жудњом бих забацила своје бутине, снажно
тако да обујме обе стране његовог чаробног трбуха!
Када сам га миловала, увек би се претварао у принца.
Очи би му блеснуле, са усана покуљало пламен...

А онда је, једнога дана, дошао очију згаслих,
спуштених рамена, рекао *Разговарао сам*
са бојињом, оном чија наређења њримам,
њред којом сам и даље њслушан.
А она ме је њйоменула најлашеним њоном
да сам ја једно дебело длакаво чудовиште.
Не желим ње више.

У то време била сам луцкаста нимфа
која се шеткала рубом шуме, и тако
окренух се и он се замрзну у причу.

Како сам одлазила, осећала сам сваки делић
сала на свом телу, сваки млитави мишић,
сваку ту длаку коју нисам чупнула
или шишнула,
лепота је спала са мене као љуспе фарбе

док се та богиња тамо негде смејала
и наглашавала нешто упирући кажипрстом,
ноктом боје крви.

МОЈА КУЋА ИМА ЦРВЕНА ВРАТА

Моја кућа има црвена врата, такође, она
вире иза обичне беле мреже која им дође
као камуфлажа: Ја себе видим као сасвим
свакодневну особу у најлепшем смислу речи,
али моја улазна врата су нападно црвена сукња

која фијукну када ујутро излазим из куће.
Себе сматрам разумном и дисциплинованом, међутим,
та врата су пар црвених чарапа када ветар задигне руб
моје дугачке црне сукње.

Ја сам марљива, понављам –
добронамерна и савесна –
али улазна врата те куће
у којој живим и у којој преспавам
сваку ноћ –
она су црвена ружа која ми је заденута за уво
док лагано подижем своју локнасту косу
једном руком,
једном наизглед клонулом руком
што се театрално нагиње устрану.

ЦРНИ ЛУК

Црни лук пушта клице.
Оне су збијене у његовом телу,
у папирнатом смеђем омотачу
сада већ смежураном,
низ зелених изданака
отуда креће нагоре, као контра –
одговор гравитацији
у потрази за светлошћу.

Није то толико прича о труду
настајања беба лука,
тужних у заметку тек као нешто
осуђено да лежи у корпи
преко белог лука од прошле јесени
док их судбине не претворе у зачине.

Не: дуго ми је требало да покренем
оно што му је права сврха,
а то је очајнички покушај да се буде свој
према законима породице алијума.
Тек изникло зеленоздраво је и чврсто.
Треба да га поново посадим,
пустим да ради
то што лук иначе ради,
будући да су омлети измишљени знатно касније.

МЕДИЦИНСКА ТЕТОВАЖА

Плава тачкица, интерпункција
незнатно северније од моје грудне кости,
проналази пут унутар линије врата
на свакој мајици коју волим. Слушај:
разумем да је наспрам умирања
мала тетоважа – намењена да помогне
зрачењу којим треба угући сваку ћелију
канцера која је можда негде одлутала –
ситна боранија. У ствари,
невидљива као „конац” оне
што је тек почела да стари.
Вероватно нико и не примећује
тај мајушни знак могуће
фаталне несавршености.

Ипак, уза све то, тачкице и остале
уочљиве ожиљке ове операције,
као и захвата што ће убрзо уследити,
(ко обраћа пажњу на још један ожиљак
у поређењу са очигледним ризиком од смрти?!),
није ми неопходно још нешто да ме подсећа,
да ми привлачи поглед на себе сваки пут
када у огледалу проверавам каква ми је коса
па чак и када се усправим
пошто сам опрала руке.

Људи, вама је била потребна та тетоважа,
разумем – али мени заиста не.

КАДА ИНСПИРАЦИЈА ЛИЧИ НА ЛУДИЛО

Реч је, углавном, о брзини твог говора.
Шта си то прогутао, шта удахнуо?
Зар ти не рекоше наздравље када си кинуо?

Сви ти гласови који излазе јесу твоји,
али котрљају се и преврћу један преко другог
и скачу свакоме у лице,
ритају се, око чланака им зврндају звончићи.

Много те волим, с тим што већ схватам
како они који највише воле лудаке
или лудакиње, почињу да се повлаче,

да поричу удаљеност, да штите себе,
као зид који се може пробити само
ако се довољно истегнеш
до прошлости: ко си ти био,
како си некада говорио.

За сада се, додуше, држим. За сада –
и примећујем да откако тако мислим
у себи, мисли све више испадају из мене
поетичније од оних уобичајених, можда
већ помало махните.

РУСКА ПОЕЗИЈА У ПРЕВОДУ

Руска поезија у преводу сличи сушеној мирођији:
можеш да је поспеш по лососу, за који на енглеском
постоји само једна реч – уколико није прерађен.
Сушена мирођија се може похранити
у добро заптивеној тегли
и остаће иста месецима;
да се пресовати међу страницама.

Када се осуши, мирис јој није тако јак,
Њене смарагде и праве димензије
смањује ваздух.
Ипак, и онај најсувљи део
пун је сећања на врт:

ако га грицкаш, лако се деси
да се јави далеко сећање
на онај летњи карневал у устима,
зелен, ниједном другом налик,
који чува своју свежину
преко слојева живота
што ничу сваке године
у башти величанственој
ниједној другој налик.

Где је, побогу, Кандински?
Где му је гроб?
Знам где леже његови списи,
или бар поједине адресе истих –
и да, сусрела сам се са понеким
његовим сликама (ређе са оригиналима,
чешће са репродукцијама),
зомбијима који су побегли из музеја
како би цветали на корицама моје књиге.
Али где је човек, који је већ синоним
за бујицу боја која куља кроз лик,
претвара га у игру дечјег генија?
Тумарам свуда, тражим га и даље,
увиђајући да не знам.

СИБЕЛАН ФОРЕСТЕР (Sibelan Forrester, Калифорнија, 1961), универзитетски професор руске књижевности, преводилац с хрватског, руског и српског језика, песникиња. Њена за сада једина књига песама, *Половна судбина* (*Second-Hand Fate*) изашла је 2016. године. Ауторка је великог броја текстова и студија о руској и српској књижевности, фолклору, женским студијама и научној фантастици, уредница часописа *Russian Studies in Literature*, уредница и ко-уредница шест књига. Превела је, између осталог, роман Милице Мићић Димовски „Мрена” (2016), први том лирске аутобиографије Ирене Вркљан, „Свила, Шкаре” (1999), одабрала, превела и приредила књигу изабраних песама Марије Кнежевић, *Техника дисања*. Њене песме су се појављивале у преводу на српски језик у часописима *Ејна* и *Поља*. Овај избор је сачињен од песама из књиге *Половна судбина*, као и из новијег стваралаштва песникиње.

Превела са енглеског и белешку о песникињи сачинила МАРИЈА КНЕЖЕВИЋ